

STUDIEORDNING
for
**Diplomuddannelse i uddannelses-, erhvervs- og
karrierevejledning**

1. oktober 2012

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
- 2. Uddannelsens formål**
- 3. Uddannelsens varighed**
- 4. Uddannelsens titel**
- 5. Adgangskrav**
- 6. Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold**
  - 6.1. Uddannelsens mål for læringsudbytte
  - 6.2. Uddannelsens struktur og indhold
- 7. Afgangprojekt**
  - 7.1. Læringsmål for afgangprojektet
  - 7.2. Udarbejdelse af afgangprojekt
- 8. Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse**
  - 8.1. Undervisnings- og arbejdsformer
  - 8.2. Evaluering
- 9. Prøver og bedømmelse**
- 10. Merit**
- 11. Censorkorps**
- 12. Studievejledning**
- 13. Klager og dispensation**
- 14. Overgangsordninger**
- 15. Retsgrundlag**

Bilag

Bilag 1 "Obligatoriske moduler" (Ob)

Oversigt og gennemgang af læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler.

Bilag 2 "Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område" (Vf)

Oversigt og gennemgang af læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler.

Bilag 3 "Prøveformer og prøvers tilrettelæggelse"

Oversigt og gennemgang af generelle og særlige prøvebestemmelser samt prøveformer.

1. Indledning

Diplomuddannelse i uddannelses-, -erhvervs- og karrierevejledning er en erhvervsrettet videregående uddannelse udbudt efter lov om erhvervsrettede grunduddannelser og videregående uddannelser (videreuddannelsessystemet) for voksne (VfV-loven) og efter bestemmelserne om tilrettelæggelse af deltidsuddannelser i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Uddannelsen er omfattet af reglerne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Uddannelsen hører under det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Studieordningen er udarbejdet i fællesskab af de institutioner, som er godkendt af Undervisningsministeriet til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner.

Følgende uddannelsesinstitutioner er ved denne studieordnings ikrafttræden godkendt til udbud af Diplomuddannelse i uddannelses-, -erhvervs- og karrierevejledning:

- University College Lillebælt
- Professionshøjskolen UCC
- VIA University College
- University College Syddanmark
- University College Sjælland

Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager institutionerne kontakt til aftagerne og øvrige interessenter samt indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

Studieordningen har virkning fra 01.09.2012.

2. Uddannelsens formål

Formålet med Diplomuddannelse i uddannelses-, -erhvervs- og karrierevejledning er at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage funktioner og udviklingsorienterede opgaver indenfor uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning samt at udvikle egen praksis. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

3. Uddannelses varighed

Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System).

ECTS-point er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder ske-

malagt undervisning, selvstudie, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases, samt eksaminer og andre bedømmelser.

4. Uddannelsens titel

Uddannelsen giver den uddannede ret til at anvende betegnelsen Diplom i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning (DUEK) og den engelske betegnelse er Diploma of Educational, Vocational and Career Guidance jf. bekendtgørelse for diplomuddannelser .

5. Adgangskrav

Adgang til optagelse på Diplomuddannelse i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en erhvervsakademiuddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse (VVU) samt at ansøger har mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse som ovenfor nævnt, men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i § 15 a i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

6. Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold

6.1 Uddannelsens mål for læringsudbytte

Uddannelsens formål er, at den studerende udvikler teoretiske og praktiske kompetencer til at vejlede børn, unge og voksne om valg og gennemførelse af uddannelse og om valg af erhverv og i denne sammenhæng kan inddrage deres interesser og personlige forudsætninger samt den samfundsmæssige og erhvervmæssige udvikling. Den færdiguddannede uddannelses-, erhvervs- og karrierevejleder skal kunne bidrage selvstændigt til organisering, evaluering og kvalitetsudvikling af vejledning.

Læringsmål

Viden

- Den uddannede skal have viden om teori, metode og praksis indenfor uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning og skal kunne forstå og reflektere over fagområdets teorier, metoder og praksis

Færdigheder

- Den uddannede skal kunne anvende færdigheder, metoder og redskaber, der knytter sig til ansættelse inden for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning Den uddannede skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger i vejledningsindsatsen og begrunde og vælge relevante løsningsmodeller
- Den uddannede skal kunne formidle vejledningsfaglige problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller, samarbejdspartnere og brugere

Kompetencer

- Den uddannede skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- og praksis-sammenhænge
- Den uddannede skal selvstændigt og professionelt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde
- Den uddannede skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer

6.2 Uddannelsens struktur

Obligatoriske moduler jf. bilag 1

Uddannelsens obligatoriske moduler omfatter i alt 45 ECTS-point.

Vejledning og vejleder. 10 ECTS-point

Vejledning og individ. 10 ECTS-point)

Vejledning og samfund. 10 ECTS-point

Afgangsprojekt. 15 ECTS-point

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler henvises til bilag 1.

Valgfrie moduler jf. bilag 2

Uddannelsen omfatter valgfrie moduler, der for den enkelte studerende skal udgøre i alt 15 ECTS-point.

Valg og valgprocesser – teorier og praksisformer. 10 ECTS-point

Vejledning i uddannelsesinstitutioner. 10 ECTS-point

Særlige behov for vejledning. 10 ECTS-point

Innovation og kvalitet i vejledningsmiljøer. 10 ECTS-point

Karrierevejledning af voksne. 5 ECTS-point

Overgangsvejledning i grundskolen. 5 ECTS-point

Interkulturel Vejledning. 5 ECTS-point

Mentorskaber og mentorordninger. 5 ECTS-point

Vejledning i fællesskaber og gruppevejledning. 5 ECTS-point

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område henvises til bilag 2.

Den studerende kan desuden vælge moduler uden for uddannelsens faglige område, dog højst 15 ECTS-point. Institutionen vejleder om valg af moduler uden for uddannelsens faglige område.

Afgangsprojekt

Afgangsprojektet på 15 ECTS-point afslutter uddannelsen. Afgangsprojektet skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået. Afgangsprojektets emne skal ligge inden for uddannelsens faglige område og formuleres, så eventuelle valgfag uden for uddannelsens faglige område inddrages. Institutionen godkender emnet.

Forudsætningen for indstilling til prøve i afgangsprojektet er at den studerende har bestået obligatoriske – og valgfrie moduler svarende til 45 ECTS-point

7. Afgangprojekt

Formålet med afgangprojektet er, at den studerende dokumenterer kompetencer til at identificere, analysere og vurdere problemstillinger af relevans for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledningens område. Der lægges endvidere vægt på, at den studerende anskueliggør mulige handlinger, løsninger og udvikling af praksis, som baserer sig på inddragelse af relevante teoridannelser, metoder og empiriske data.

7.1 Læringsmål for afgangprojektet

Viden

- Skal have viden om forskellige videnskabsteoretiske tilgange til uddannelses- og erhvervs- og karrierevejledning
- Skal have viden om uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledningens teori, metode og praksis herunder evaluering, kvalitetsudvikling og kvalitetssikring
- Skal kunne forstå og reflektere over uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledningens teori, metode og praksis i såvel et individ- som et samfundsperspektiv

Færdigheder

- Skal kunne anvende, analysere og vurdere forsknings- forsøgs- og udviklingsarbejde af betydning for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning
- Skal kunne anvende, vurdere og begrunde metoder og færdigheder til at identificere vejledningsbehov
- Skal kunne formidle faglige problemstillinger og overvejelser til interne og eksterne samarbejdspartnere

Kompetencer

- Skal kunne håndtere empiri med inddragelse af metodiske og videnskabsteoretiske overvejelser for herigennem at belyse og bearbejde komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger inden for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning
- Skal selvstændigt kunne indgå i faglige fællesskaber og tværfagligt samarbejde inden for rammerne af en professionel etik for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning
- Skal kunne identificere egne behov for læring og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer på baggrund af afgangprojektet og øvrige moduler i Diplomuddannelse i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning

7.2 Udarbejdelse af afgangprojekt

Uddannelsesinstitutionerne udarbejder en skriftlig vejledning til afgangprojektet.

Se uddannelsesinstitutionernes hjemmesider.

8. Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse

De udbydende institutioner vil i tilrettelæggelsen af den konkrete undervisning trække på relevante forskningsresultater og forskningsmiljøer i Danmark såvel som i udlandet.

Den forskningsmæssige tilknytning til uddannelsen vil blive ajourført løbende.

8.1 Undervisnings- og arbejdsformer

Diplomuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning er lagt an på, at den faglighed, som de studerende repræsenterer, inddrages i undervisningen og danner udgangspunkt for et tværfagligt samarbejde mellem de studerende og mellem de studerende og underviserne.

Undervisningen veksler mellem forelæsning, kursusform med dialog og diskussion, gruppearbejde og gruppeøvelser samt individuelle studier til fordybelse og omsætning af viden. Pædagogisk sigtes der mod en undervisning, der er tilrettelagt så der sker en vekselvirkning mellem teori og praksis sådan at den studerendes viden fra praksis styrkes via undervisning i faglige emner og træning i videnskabelig og tværfaglig analyse og metode. Der lægges vægt på, at de studerendes egne erfaringer inddrages i undervisningen med henblik på at styrke den studerendes faglige og personlige udvikling.

8.2 Evaluering

Uddannelsens moduler evalueres i henhold til udbyderinstitutionernes systematik for arbejdet med kvalitetssikring- og udvikling. Evalueringerne indgår i den samlede kvalitetssikring og anvendes til løbende udvikling af uddannelsen.

9. Prøver og bedømmelse

Hvert modul afsluttes med en prøve med individuel bedømmelse efter karakterskalaen i Karakterbekendtgørelsen. Mindst 45 ECTS point – herunder afgangsprøvet, skal dokumenteres ved eksterne prøver.

Følgende moduler afsluttes med eksterne prøver:

Ob1 – Vejledning og vejleder

Ob2 – Vejledning og individ

Ob3 - Vejledning og samfund

Ob4 – Afgangsprøvet

Øvrige moduler bedømmes internt.

Prøveformerne fastlægges af udbyderinstitutionen. Prøveformerne kan være mundtlige eller skriftlige eller en kombination af disse.

For prøver og eksamen gælder i øvrigt reglerne i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser og bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.

Andre forhold vedrørende eksamen fremgår af udbyderinstitutionernes eksamensreglementer og studie- og eksamensvejledninger.

10. Merit

Der kan søges merit for uddannelsesmoduler, når den studerende har bestået uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse. Afgørelsen om dette sker på grundlag af en konkret faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

11. Censorkorps

Diplomuddannelse i Uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning benytter det af Undervisningsministeriet godkendte censorkorps for det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde.

12. Studievejledning

Udbyderinstitutionerne udarbejder en vejledning til uddannelsen og dens moduler. Studievejledningen indeholder information om uddannelsen, modulerne, undervisningen, vejledning, prøveformer mv.

13. Klager og dispensation

Klager over prøver indgives og behandles i henhold til bekendtgørelse om prøver og eksamen ved erhvervsrettede uddannelser.

Klager over øvrige forhold behandles efter reglerne i bekendtgørelse om diplomuddannelser. Alle klager indgives til institutionen

14. Overgangsordninger

Studerende, der har gennemført et eller flere moduler efter reglerne i den tidligere gældende bekendtgørelse sikres mulighed for at afslutte Diplomuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning efter reglerne i den nuværende bekendtgørelse.

Institutionerne kan udbyde særlige forløb i forbindelse med afgangsprøve, således at det sikres, at det samlede studieforløb for den enkelte studerende udgør i alt 60 ECTS-points.

Nærmere oplysninger om overgangsordninger vil fremgå af institutionernes hjemmesider.

15. Retsgrundlag

Studieordningens retsgrundlag udgøres af:

- 1) Bekendtgørelse om diplomuddannelser
- 2) Bekendtgørelse af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne
- 3) Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.
- 4) Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser
- 5) Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse
- 6) Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelse for voksne

Retsgrundlaget kan læses på adressen www.retsinfo.dk

Bilag 1 ”Obligatoriske moduler”

Modul Ob1: Vejledning og vejleder

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om uddannelses- erhvervs- og karrierevejledningens teori, metode og praksis
- Skal kunne forstå og reflektere over sammenhængen mellem teori, metode og praksis

Færdigheder

- Skal kunne anvende karrierevalgsteoretiske og vejledningsmetodiske tilgange til uddannelses- erhvervs- og karrierevejledning
- Skal kunne begrunde og anvende vejledningsfærdigheder i uddannelses- erhvervs- og karrierevejledning og vurdere relevansen af dem i forskellige sammenhænge
- Skal kunne formidle faglige problemstillinger og overvejelser til samarbejdspartnere

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse problemstillinger i uddannelses- erhvervs- og karrierevejledningspraksis
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for fagområdets etik
- Skal kunne identificere egne behov for læring og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer

Indhold:

- Vejlednings- og karrierevalgsteorier, herunder metodiske implikationer af forskellige tilgange
- Videnskabsteoretiske tilgange i relation til vejlednings- og karrierevalgsteorier og vejledningsmetoder
- Hovedtræk af den professionelle vejlednings historie og udvikling i nationalt og internationalt perspektiv, herunder fortolkning af politiske mål og strategier
- Strategier og modeller for vejledningsaktiviteter, herunder vejledningens rolle og funktion
- Den individuelle vejledningssamtale
- Gruppevis og kollektive vejledningsaktiviteter
- IT- baserede vejledningsaktiviteter
- Ethiske dilemmaer og principper for vejledning og vejledere, herunder vejledningens forvaltningsretlige grundlag

---

Modul Ob2: Vejledning og individ

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om psykologiske, socialpsykologiske og læringsteoretiske perspektiver på forståelse af forudsætningerne for individets karriereudvikling og valg
- Skal have viden om det grundlæggende menneskesyn i forskellige teorier om individers karriereudvikling og valg

- Skal kunne forstå og reflektere over forskellige teoretiske perspektiver på uddannelses- erhvervs- og karrierevejledningens praksis i forhold til individets udvikling

Færdigheder

- Skal kunne anvende differentierede metoder til afklaring af individets ressourcer, kompetencer, lærings- og karrieremål
- Skal kunne vurdere og begrunde beslutninger om vejledningsfaglige handlemuligheder i relation til individets psykologiske og sociale udvikling samt forskellige kulturelle og individuelle forudsætninger
- Skal kunne formidle egne teori- og metodevalg i en kompleks og differentieret uddannelses- erhvervs- og karrierevejledningspraksis

Kompetencer

- Skal kunne håndtere specifikke problemstillinger i forhold til forskellige målgrupper
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og anvende forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejde til udvikling af egen praksis
- Skal selvstændigt kunne indgå i tværfagligt samarbejde med andre professioner i forhold til specifikke problemstillinger

Indhold:

- Teoretiske tilgange til forståelse af individets udvikling, herunder personlighedsdannelse og identitet i psykologisk, sociologisk og kulturteoretisk perspektiv
- Videnskabsteoretiske tilgange ved analyser på individniveau
- Vejledningsprocessen som relation og vejlederens forforståelse
- Den vejledningssøgendes selvopfattelse og dennes betydning i vejledningsprocessen
- Kulturtræks og værdiforestillingers betydning for vejledningsprocessen, herunder køn og etnicitet
- Vejledningsprocessen i et eksistentielt og narrativt perspektiv
- Læringsteori af relevans for vejledning og livslang læring i formelle, uformelle og informelle læringsmiljøer
- Afklaring af ressourcer, kompetencer og udviklingsmuligheder i et karriereperspektiv

---

Modul Ob3: Vejledning og samfund

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om sociologiske teorier og kunne reflektere over disse i forbindelse med vejledningsfaglige problemstillinger
- Skal kunne forstå og reflektere over lokale og globale udviklingstendensers betydning på samfunds-, organisations- og individniveau i forhold til uddannelses- og erhvervsvalget og karriereudvikling

Færdigheder

- Skal kunne anvende teorier om samfundsudvikling samt analyser om uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske forhold

- Skal kunne dokumentere, analysere og vurdere den samfundsmæssige udviklings betydning for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledningens praksis
- Skal kunne begrunde egen praksis i forhold til samfundsmæssig forsknings-, forsøgs- og udviklingsarbejde af betydning for unge og voksnes karriereudvikling og -valg
- Skal kunne formidle vejledningsfaglige refleksioner over samfundsmæssige problemstillinger

Kompetencer

- Skal kunne håndtere beslutninger om vejledningsfaglige indsatser i forhold til uddannelsesspørgsmål og erhvervs muligheder inden for professionens etik
- Skal kunne indgå i udviklings- og undersøgelsesarbejde vedrørende uddannelses- og arbejdsmarkedsforhold
- Skal kunne strukturere forhold som fremmer og støtter egen indsigt og læring vedrørende udviklingstræk på det private og offentlige arbejdsmarked på samfunds-, organisations- og individniveau

Indhold:

- Teoridannelser, som belyser lokale og globale udviklingstendenser og deres betydning for uddannelse og beskæftigelse
- Videnskabsteoretiske tilgange og metoder ved analyser på samfundsniveau
- Livslang læring og kompetenceudvikling i et karrierespørgsmål
- Uddannelsessystemets struktur og samfundsmæssige funktion
- Erhvervs- og arbejdsmarkedsforhold af betydning for beskæftigelse og karrieremuligheder for unge og voksne, herunder innovation og entreprenørskab
- Vejledningspolitiske indsatsområder

Bilag 2 ”Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område”

Modul Vf1: Valg og valgprocesser – teorier og praksisformer

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om teorier og metoder, som beskæftiger sig med unge og voksnes forskellige vejledningsbehov, individuelle valgprocesser og karriereforløb
- Skal have viden om valgprocesser, valgmønstre og valgparathed, samt andre faktorer, der kan påvirke individets karriereudvikling
- Skal kunne forstå og reflektere over sammenhængen mellem vejledningsfaglige problemstillinger, individets vejledningsbehov og valg af vejledningsmetoder og strategier

Færdigheder

- Skal kunne anvende metoder og værktøjer med basis i forskellige karrierevalgsteorier
- Skal kunne beskrive og vurdere forskellige teorier og metoders potentiale i forhold til at understøtte uddannelses- og karrierevalg og individets vejledningsbehov
- Skal kunne formidle vejledningsfaglige overvejelser og beslutninger vedrørende planlægning, gennemførelse og evaluering af vejledningsaktiviteter, der understøtter karrierevalg

Kompetencer

- Skal kunne håndtere og perspektivere vejledningsmetoder og strategier, der relaterer sig til forskellige målgrupper og vejledningsbehov
- Skal selvstændigt kunne indgå i vejledningsfaglige og tværfaglige samarbejder om udviklings- og dokumentationsarbejde i forhold til unge og voksnes uddannelses- og karrierevalg
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i relation til karrierevalg og valgprocesser

Indhold:

- Teoretiske og metodiske perspektiver på valg og valgprocesser, herunder teorier med psykologisk, sociologisk og læringsteoretisk afsæt
  - Karriereteorier – om mønstre, veje og strukturer
  - Karrierelærings- og udviklingsteorier – om valgparathed og karrieremodenhed
  - Karriereteoriens praktiske implikationer
  - Empiriske undersøgelser af valgmønstre, karriereveje og faktorer, der påvirker valgprocesser
  - Modeller og metoder for valgforberedende og valgunderstøttende kollektive, gruppevise og individuelle vejledningsaktiviteter
  - Informations- og vejledningsstrategier, herunder kommunikations- og formidlingsformer der baserer sig på forskellige medier
-

Modul Vf2: Vejledning i uddannelsesinstitutioner

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om forskellige uddannelsers organisering, organisatoriske kontekst samt betydningen af strukturelle og sociologiske forhold for gennemførelse af uddannelse
- Skal kunne forstå og reflektere over teori, metode og praksis i forbindelse med vejledning i en uddannelsesinstitution

Færdigheder

- Skal, inden for professionens etik, kunne udvælge og anvende forskellige vejledningsaktiviteter, metoder og organisationsformer, der understøtter og kvalificerer gennemførelsen af en uddannelse, herunder individuel uddannelsesplanlægning og realkompetencevurdering
- Skal kunne vurdere problemstillinger knyttet til vejledningsindsatsen inden for ungdoms- og videregående uddannelser og ud fra centrale og relevante psykologiske og sociologiske problemfelter begrunde valg af strategier og handlinger, der bidrager til gennemførelse af uddannelser.
- Skal kunne vurdere og formidle faglige og organisatoriske strategier til forebyggelse af frafald og kvalificering af omvalg

Kompetencer

- Skal kunne indgå i udvikling af nye tiltag indenfor vejledningsområdet med henblik på at kvalificere vejledningsindsatsen for den vejledningsøgende indenfor uddannelsesområdet.
- Skal kunne indgå i faglige fællesskaber og andre samarbejdsrelationer i og omkring vejledning i en uddannelsesinstitution herunder samarbejde omkring overgange mellem uddannelses- og læringsmiljøer samt inddrage og udvikle interne og eksterne netværk
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere udvikling af viden og kompetence i forhold til at varetage vejledning indenfor en uddannelsesinstitution

Indhold:

- Uddannelsessystemets organisering
  - Organisationsteorier og teorier om organisationskultur
  - Uddannelsessociologiske problemstillinger i forhold til gennemførelse og frafald
  - Frafaldsproblematikker og gennemførelsesstrategier, herunder problemstillinger der knytter sig til sociale forhold, køn og etnicitet
  - Uddannelses- og læringsstrategier
  - Realkompetence og vejledning i forbindelse hermed
  - Vejledningsaktiviteter, metoder og organiseringsformer, som understøtter og kvalificerer gennemførelse af uddannelse, herunder individuel uddannelsesplanlægning
  - Netværk og samarbejdsflader af betydning for vejledningsindsatsen, herunder samarbejde i forbindelse med praktik
-

Modul Vf3: Særlige behov for vejledning.

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om mennesker med særlige behov for vejledning og kunne identificere, beskrive og vurdere disse behov
- Skal have viden om vejledningsteoretiske, psykologiske og sociologiske perspektiver på særlige behov
- Skal have psykologisk, sociologisk og kommunikativ viden om samarbejde og relationer

Færdigheder

- Skal kunne anvende og vurdere teorier, metoder og redskaber, som kvalificerer vejledning for mennesker med særlige behov
- Skal kunne vurdere vejledningsfaglige problemstillinger relateret til mennesker med særlige behov og kunne begrunde og vælge relevante, etisk forsvarlige metoder
- Skal kunne dokumentere og kvalitetsvurdere konkrete vejledningsaktiviteter og formidle disse tværfagligt til samarbejdspartnere og pårørende

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer med udgangspunkt i praksis
- Skal kunne initiere og indgå i tværfagligt samarbejde
- Skal kunne identificere egne behov for læring og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i forhold til vejledning af mennesker med særlige behov

Indhold:

- Samarbejde med kommunale forvaltninger samt øvrige kommunale, regionale og nationale interessenter, herunder samarbejde med forældre og pårørende
  - Vejledning med videntcentre og vidensmiljøer, herunder brugerorganisationer
  - Psykologiske og sociologiske perspektiver på særlige behov
  - Vejledning af individer med differentierede handicaps-, særlige behov, potentialer og kompetencer
  - Lovgivning og gældende regler af vejledningsmæssig betydning, herunder revalidering, beskyttet beskæftigelse samt tavshedspligt, oplysningspligt og aktindsigt
  - Særlig vejledningsmetodik, herunder individuel vejledning, gruppevejledning, praktiketablering samt anvendelse af it i vejledningen
  - Inklusion og integration, herunder marginalisering og stigmatisering
  - Normalitet og livskvalitet
-

Modul Vf4: Valgmodul: Innovation og kvalitet i vejledningsmiljøer

ECTS-point: 10

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om teorier, metoder og praksis i relation til faglig og organisatorisk udvikling af vejledningsopgaver i forskellige vejledningsmiljøer
- Skal have viden om forskellige strategier for kvalitetsudvikling og evaluering af vejledningsopgaver og – miljøer
- Skal kunne forstå og reflektere over vejledningsfaglige udviklingsmuligheder og læringsperspektiver i forhold til koordination og ledelse af vejledningsmiljøer
- Skal have viden om teorier, metoder og praksis i forhold til innovativ vejledning

Færdigheder

- Skal kunne anvende forsknings-, forsøgs- og udviklingsbaserede metoder og redskaber til evaluering og kvalitetsudvikling i samspil med områdets primære aktører og interessenter
- Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger i relation til evaluering og udvikling af vejledningsmiljøer samt begrunde og udvælge relevante udviklings- og forandringsstrategier i relation til vejledningsopgavernes egenart og organisationens kontekst
- Skal kunne formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller omkring organisationsudvikling af vejledningsmiljøer til fagfæller og samarbejdspartnere
- Skal kunne vurdere og anvende innovative vejledningsaktiviteter

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede ledelsesproblematikker i vejledningsfagligt regi
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt udviklingsarbejde med relevans for ledelse og kvalitetsudvikling af vejledningsmiljøer
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egne og vejledningsmiljøets læringsmuligheder og udviklingspotentialer herunder innovativ vejledning

Indhold:

- Analyser af udvalgte nationale, regionale og lokale udviklingsstrategier for vejledning
  - Organisationsteori, organisationsanalyse og organisationsudvikling
  - Professionel udvikling og organisatorisk forandring igennem udviklingsarbejde
  - Evaluerings- og kvalitetsteorier og -metoder af relevans for uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning
  - Analyser af internationale, nationale, regionale og lokale modeller for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling
  - Eksterne og interne ledelsesopgaver i vejledningsfaglige miljøer
  - Innovation og personlige, faglige og intellektuelle kompetencer, der fremmer denne
  - Innovative vejledningsprocesser
-

Modul Vf5: Karrierevejledning af voksne

ECTS-point: 5

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om karriere- og vejledningsteori- og metode i relation til karrierevejledning af voksne
- Skal have viden om voksnes valgmønstre, karriereveje og overgangssituationer med fokus på faktorer, der påvirker karriereudvikling

Færdigheder

- Skal kunne anvende karrierevejledningsmetoder, der støtter voksnes udvikling og læring i et livsforløbsperspektiv
- Skal kunne beskrive og vurdere voksnes udviklings- og beskæftigelsesmuligheder i lyset af et arbejdsmarked under forandring
- Skal kunne formidle vejledningsfaglige refleksioner i relation til voksnes karriereudvikling på individ- og organisationsniveau

Kompetencer

- Skal kunne håndtere vejledningsaktiviteter, der støtter voksne i overgangssituationer
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde vedrørende voksnes læring i forhold til arbejdslivet
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forhold til udviklingstræk i efter- og videreuddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet

Indhold:

- Teorier om karriere og karriereudvikling
- Empiriske undersøgelser af voksnes valgmønstre, karriereveje og faktorer der påvirker deres karriereudvikling
- Voksenuddannelsessystemet, dets struktur, indhold og muligheder – herunder realkompetencevurdering og samspillet med uformel læring
- Vejledning i forskellige kontekster – arbejdspladser, jobcentre, sprogcentre, voksenuddannelse
- Arbejdsbegrebet, identitet og livsmening

Modul Vf6: Overgangsvejledning i grundskolen

ECTS-point: 5

Læringsmål:

Viden

- Skal have teoretisk og metodisk viden om vejledning og vejledningsfaglige problemstillinger i forbindelse med overgangsvejledning i grundskolen
- Skal have viden om uddannelsessystemets opbygning og adgangsveje samt unges søgemønstre i forhold til uddannelse

Færdigheder

- Skal kunne anvende viden om ungdomsuddannelsernes formål, indhold, målgrupper, faglige krav og sammenhænge mellem uddannelser og jobmuligheder i forbindelse med overgangsvejledning
- Skal kunne formidle vejledningsfaglige problemstillinger og viden til samarbejdspartnere i forhold til det obligatoriske emne Uddannelses-, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering samt valgfaget Arbejdskendskab

Kompetencer

- Skal kunne håndtere forskellige vejledningsmetodiske tilgange til grundskoles planlægning af den individuelle uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning samt udføre og evaluere initiativer til at styrke en differentieret vejledningsindsats, herunder over for grupper med særligt behov for vejledning
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde inden for rammerne af professionens etik

Indhold:

- Læseplaner i det obligatoriske emne Uddannelses-, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering samt valgfaget Arbejdskendskab
- Uddannelsesplanlægning og uddannelsesplan i grundskoleregion
- Vejledningsaktiviteter, herunder metoder til vurdering af uddannelsesparathed, brobygning mm
- Ungdomsuddannelsernes indhold, struktur og udviklingstendenser
- Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde

Modul Vf7: Interkulturel Vejledning

ECTS-point: 5

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om etnicitet, kultur, socialisering og interkulturel kommunikation i relation til identitetsdannelse og valg- og vejledningsprocesser
- Skal have viden om og forståelse for samfundsmæssige forhold og vilkår, der har betydning for etniske minoriteter i forhold til uddannelse og erhverv

Færdigheder

- Skal kunne vurdere og begrunde forhold og vilkår, der har betydning for etniske minoriteter i forhold til vejledning om uddannelse, erhverv og karriere
- Skal kunne vurdere, udvikle og anvende vejledningsfaglige tilgange, strategier og metoder i relation til interkulturel vejledning

Kompetencer

- Skal kunne håndtere kulturforskel som vilkår for interkulturel vejledning, herunder etablere hensigtsmæssige relationer til personer med en anden kulturel baggrund
- Skal kunne udvikle og indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde og i samarbejde med den vejledtes personlige netværk

Indhold:

- Teorier om kultur
  - Etnicitet og kulturel identitet
  - Mødet mellem vejlederen og den vejledte med fokus på samspillet mellem forskellige kulturelle baggrunde
  - Interkulturel kommunikation i vejledningssituationer
-

Modul Vf8: Mentorskaber og mentorordninger

ECTS-point: 5

Læringsmål:

Viden

- Skal have indsigt i teorier om eksklusion og inklusion i forhold til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet set i lyset af globaliseringen
- Skal have teoretisk og metodisk viden om og forståelse for, hvornår og hvordan en mentorordning kan bidrage til udsatte gruppers valg og gennemførelse af uddannelse og beskæftigelse
- Skal have viden og forståelse for roller, relationer og positioner i mentorskabet

Færdigheder

- Skal kunne vurdere specielle behov for støtte, udvikling og læring og tilbyde en indsats tilpasset behovet
- Skal kunne formidle viden til og samarbejde med netværk og andre aktører omkring den enkelte, der indgår i en mentorordning

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger i relation til varetagelse af mentorskabet og udviklingen af mentorordninger
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde og bidrage til opbygning af en fælles forståelse af mentorskabets opgaver og etik
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring med henblik på at styrke og videreudvikle personlige og faglige kompetencer i forhold til varetagelse af rollen som mentor

Indhold:

- Eksklusion og inklusion i det senmoderne samfund
  - Mentorskabets organisatoriske og institutionelle forankring i og udenfor uddannelsessystemet
  - Relationsforståelser, herunder roller og positioneringer i mentorarbejde
  - Teorier om læring og læreprocesser i formelle, uformelle og informelle kontekster
  - Magt, moralske fordringer og etiske dilemmaer i mentorarbejde
-

Modul Vf9: Vejledning i fællesskaber og gruppevejledning

ECTS-point: 5

Læringsmål:

Viden

- Skal have viden om teori, metode og praksis om henholdsvis vejledning i fællesskaber og gruppevejledning
- Skal kunne forstå og reflektere over vejledning i fællesskaber og som gruppevejledning

Færdigheder

- Skal kunne anvende vejledning i fællesskaber i organisering af vejledning
- Skal kunne begrunde og anvende vejledning i fællesskaber og gruppevejledning i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning og vurdere relevansen af dem i forskellige sammenhænge
- Skal kunne formidle vejledningsfaglige problemstillinger i relation til henholdsvis vejledning i fællesskaber og gruppevejledning til interne og eksterne samarbejdspartnere

Kompetencer

- Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger i relation til organisering af vejledning som vejledning i fællesskaber og som gruppevejledning
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om vejledning i fællesskaber og om gruppevejledning
- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i relation til at organisere, gennemføre og evaluere vejledning i fællesskaber og som gruppevejledning

Indhold:

- Organisering af vejledning som vejledning i fællesskaber
- Organisering af vejledning som gruppevejledning
- Teorier om og metoder i forbindelse med at vejlede i fællesskaber og som gruppevejledning
- Videnskabsteoretiske perspektiver på vejledning i fællesskaber og gruppevejledning
- Vejlederens rolle og funktion i relation til vejledning i fællesskaber og i gruppevejledning
- Deltagelse, relationer og positioner i forbindelse med vejledning i fællesskaber og som gruppevejledning
- Etik knyttet til at vejlede i fællesskaber og som gruppevejledning

Bilag 3 ”Prøveformer og prøvers tilrettelæggelse”

Gældende fra **01.09.2012**

I henhold til Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser nr. 714 af 27.6.2012, Bekendtgørelse om diplomuddannelser nr. 768 af 2.7.2012 samt studieordningen for Diplomuddannelsen i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning, har udbyderne af diplomuddannelsen fastsat nedenstående prøvebestemmelser:

GENERELLE BESTEMMELSER

- A) Uddannelsens prøver
- B) Prøver med ekstern bedømmelse
- C) Opfyldelse af deltagelsespligt samt aflevering af opgaver og projekter
- D) Frist for afmelding til prøver samt afholdelse af syge- og omprøve

PRØVEFORMER

- E) Prøveformer, herunder formkrav til besvarelse

SÆRLIGE FORHOLD

- F) Anvendelse af hjælpemidler
- G) Det anvendte sprog ved prøven
- H) Særlige prøvevilkår
- I) Brug af egne og andres arbejder
- J) Disciplinære foranstaltninger ved eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen
- K) Bedømmelsen af den studerendes formulerings - og staveevne
- L) Klage og anke

§§ i nedenstående tekst henviser til bestemmelserne i BEK nr. 714 af 27/06/2012 om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser.

GENERELLE BESTEMMELSER

A) Uddannelsens prøver jf. § 2, stk. 2.

Prøveformen

Prøveformen kan være skriftlig prøve, mundtlig prøve eller kombinationsprøve. Den enkelte uddannelsesinstitution fastsætter i sin studievejledning/eksamensvejledning, hvilken af de tre prøveformer der anvendes for det enkelte modul, med mindre modulets prøveform er anført i studieordningen.

Karakterskala

Alle prøver bedømmes med en karakter i henhold til 7-trins-skalaen.

Karakteren gives normalt umiddelbart efter den mundtlige eksamination; ved skriftlige prøver på et af uddannelsesinstitutionen fastsat og udmeldt tidspunkt.

Individuel prøve eller gruppeprøve

Den studerende kan vælge at gå til individuel prøve eller gruppeprøve, med mindre der er fastsat andet under modulet i studieordningen.

Såfremt der ønskes gruppeprøve, meddeler de studerende dette senest på et af institutionen fastlagt tidspunkt.

Individuel bedømmelse

Bedømmelsen er altid individuel, uanset om der er tale om individuel prøve eller gruppeprøve. Det betyder, at den enkeltes præstation altid skal kunne identificeres i produkter, såfremt de indgår i bedømmelsen.

Placering af prøverne i uddannelsesforløbet

Modulprøverne afslutter modulet.

B) Bedømmelse, jf. § 32, stk. 3.

Prøver bedømmes internt eller eksternt, jf. Studieordningen kapitel 9.

Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere udpeget af institutionen.

Ved eksterne prøver foretages bedømmelsen af eksaminator og af en eller flere censorer, der er beskikket af Uddannelsesministeriet.

C) Opfyldelse af deltagelsespligt jf. § 5.

Der er ikke deltagelsespligt til undervisningen.

Det er den studerendes ansvar at opfylde de læringsmål, som er fastsat for modulet.

Bedømmelsen ved prøven vurderer graden af målopfyldelse.

D) Frist for afmelding til prøver samt afholdelse af syge- og omprøve, jf. §§ 5–8.

Tilmelding og afmelding

Den studerende har samtidigt med sin tilmelding til uddannelsen indstillet sig til prøve.

Uddannelsesinstitutionen meddeler eksaminanden tid og sted for prøvens afholdelse samt seneste frist for afmelding. Afmelding til prøven herefter vil tælle som en prøvegang.

Omprøve og sygeprøve

Består den studerende ikke prøven, tilbydes omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret. Den studerende kan gå til omprøve 2 gange.

Ved forfald på grund af dokumenteret sygdom tilbydes den studerende sygeprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret.

PRØVEFORMER

E) Prøveformer, herunder formkrav til besvarelse, jf. § 9.

Skriftlige prøver

Ved skriftlige prøver bedømmes udelukkende det skriftlige produkt.

Skriftlig prøve kan være individuel eller i gruppe på op til 3 studerende.

Individuel skriftlig prøve

En individuel skriftlig opgave udarbejdes alene af den studerende.

Skriftlig gruppeprøve

Ved aflevering i gruppe er indledning, problemformulering og konklusion fælles for gruppen.

Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

1. Skriftlig prøve: Skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer. Analyse af centrale og eksemplariske praksisrelaterede situationer, som kan belyse relevante teoretiske og metodiske overvejelser. Bedømmelsen er individuel.

2. Skriftlig prøve: Skriftlig Case

En case er en kortere deskriptiv tekst, der skildrer en relevant situation eller et forløb fra praksis.

Den studerende udarbejder sin case i form af en skriftlig opgave. I den skriftlige opgave danner casen afsæt for formuleringen af en problemstilling eller et undersøgelsesspørgsmål, som analyseres ved hjælp af relevante teorier og med inddragelse af aktuelle undersøgelser. Opgaven munder ud i mulige forslag til ændringer af praksis. Bedømmelsen er individuel.

3. Skriftlig prøve: Portfolio

Den studerende udarbejder en portfolio i løbet af modulet.

En portfolio er en systematisk og målrettet udvælgelse af skriftlige refleksioner over et eller flere udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. Til prøven udarbejdes en sammenfatning af portfolio.

Bedømmelsen er individuel.

Mundtlige prøver

En mundtlig prøve er en prøve, hvor kun den mundtlige besvarelse bedømmes.

Individuelle mundtlige prøver

Studerende, der går til mundtlig prøve individuelt, udarbejder alene et eventuelt oplæg til prøven.

Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvori censor kan deltage.

Mundtlige gruppeprøver

Studerende, der går til mundtlig prøve i gruppe, udarbejder eventuelle oplæg til prøven og går til prøve sammen.

Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminander og eksaminator, hvori censor kan deltage.

4. Mundtlig prøve på grundlag af synopsis

En synopsis er en begrundet disposition på max. 1 side, der ved hjælp af stikord

Indkredser det teoretiske grundlag. Synopsis indgår ikke i bedømmelsen.

Kombinationsprøver

En kombinationsprøve defineres som en mundtlig prøve kombineret med et produkt, som indgår i bedømmelsen.

Produktet kan udarbejdes af en studerende eller af en gruppe.

Ved skriftlige produkter gælder, at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen.

Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele. Bedømmelsen er individuel.

Skriftlige oplægsformer til mundtlige kombinationsprøver indgår i bedømmelsen og er:

Skriftligt oplæg, skriftlig opgave og elektronisk oplæg

- Skriftligt oplæg indgår i bedømmelsen og kan være: case, portfolio, vejledningsplan.
- Skriftlig opgave indgår i bedømmelsen. Ved gruppefremstillet produkt gælder følgende: Indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen; ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.
- Elektronisk oplæg indgår i bedømmelsen og kan være videooptagelse og anden elektronisk besvarelse. Det elektroniske oplæg medbringes til prøven. Institutionen skal sikre, at bedømmerne har adgang til det pågældende fremvisningsmedie, PC og lignende.

5. Mundtlig prøve kombineret med skriftligt oplæg

Et skriftligt oplæg er en sammenhængende tekst, der uddyber den valgte problemstilling og danner baggrund for den mundtlige prøve.

Den studerende udarbejder oplægget på grundlag af en selvvalgt problemformulering.

Oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

6. Mundtlig prøve kombineret med case

En case er en kortere deskriptiv tekst, der skildrer en relevant situation eller et forløb fra praksis.

Ved den mundtlige prøve kommenterer og uddyber den studerende sin case og viser gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser sin evne til at analysere praksis.

Der perspektiveres i forhold til handlemuligheder i praksis.

Case og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

7. Mundtlig prøve kombineret med portfolio

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces.

Portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

8. Mundtlig prøve kombineret med skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Den studerende udarbejder en skriftlig opgave som grundlag for prøven. Skriftlig opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

9. Mundtlig prøve kombineret med videosekvens.

Den studerende udarbejder en videosekvens, der skal rumme centrale og eksemplariske situationer, som kan illustrere relevante, teoretiske og metodiske overvejelser.

Varighed af det elektroniske produkt vil fremgå af den lokale studievejledning/eksamensvejledning.

Elektronisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

10. Mundtlig prøve kombineret med videosekvens og skriftligt oplæg

Et skriftligt oplæg er en sammenhængende tekst, der uddyber den valgte problemstilling og danner baggrund for den mundtlige prøve.

Den studerende udarbejder et skriftligt oplæg og et selvproduceret videoklip, der illustrerer udvalgte dele af en vejledningssamtale.

Varighed af det elektroniske produkt vil fremgå af den lokale studievejledning/eksamensvejledning. Skriftligt oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. Videoklippen indgår ikke i bedømmelsen.

11. Afgangprojektet: Mundtlig prøve kombineret med stor skriftlig opgave

Afgangprojektet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne. Se i øvrigt studieordningens kapitel 7.

Skriftligt afgangprojekt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Bedømmelsen er individuel med ekstern censur.

SÆRLIGE FORHOLD

F) Anvendelse af hjælpemidler, jf. § 14.

Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske, er tilladt i forbindelse med udarbejdelse af bedømmelsesgrundlag og fremlæggelse til mundtlig prøve.

Eksaminanden er selv ansvarlig for at hjælpemidlerne er til stede, og at de virker.

Institutionen kan af kapacitetsmæssige hensyn fastsætte begrænsning i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler.

G) Det anvendte sprog ved prøven, jf. § 16.

Prøverne aflægges normalt på dansk, medmindre undervisningen på modulet har været meddelt på et fremmedsprog, eller at væsentlige formål giver grundlag for dispensation.

I uddannelser, der udbydes på dansk, aflægges prøverne på dansk, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere færdigheder i fremmedsprog.

Prøverne kan aflægges på svensk eller norsk i stedet for dansk, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

I uddannelser, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, aflægges prøverne på dette sprog, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere eksaminandens færdigheder i et andet sprog.

Uddannelsesinstitutionen kan desuden, hvor forholdene gør det muligt, tillade en eksaminand, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

H) Særlige prøvevilkår, jf. § 17.

Uddannelsesinstitutionen tilbyder særlige prøvevilkår til eksaminander med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til eksaminander med tilsvarende vanskeligheder samt til eksaminander med et andet modersmål end dansk, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse eksaminander med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.

I) Brug af egne og andres arbejder, jf. § 18.

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfte, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

Får institutionen bekræftet formodning om, at en eksaminand ikke overholder reglerne for retmæssig eksamensadfærd, herunder får eller giver uretmæssig hjælp, udgiver en andens arbejde for sit eget, anvender eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning eller udviser forstyrrende adfærd, bortvises eksaminanden fra prøven.

I mindre alvorlige tilfælde giver uddannelsesinstitutionen først en advarsel.

En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder, og at eksaminanden har brugt et prøvforsøg.

Uddannelsesinstitutionen kan under skærpede omstændigheder beslutte, at eksaminanden skal bortvises fra institutionen i en kortere eller længere periode. I sådanne tilfælde gives en skriftlig advarsel om, at gentagelse kan medføre varig bortvisning.

J) Disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen, jf. § 18.

En prøve er begyndt, når uddelingen af opgaverne er begyndt, når forberedelsesmateriale eller opgavetitel er udleveret til eksaminanden, eller når eksaminanden er blevet bekendt med prøvespørgsmålet eller lignende.

En eksaminand, der kommer for sent til en skriftlig prøve, kan kun deltage i prøven, hvis institutionen anser det for udelukket, at den pågældende kan have modtaget nogen oplysninger om opgaven, og finder at forsinkelsen er rimeligt begrundet. Prøvetiden kan kun i usædvanlige tilfælde forlænges.

En eksaminand, der kommer for sent til en mundtlig prøve, kan få tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt, hvis institutionen finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet.

Bliver uddannelsesinstitutionen i forbindelse med en prøve opmærksom på fejl og mangler, der kan udbedres, træffer institutionen - eventuelt efter drøftelse med bedømmerne eller opgavestillerne - afgørelse om, hvordan udbedringen skal ske. Ved væsentlige fejl og mangler tilbyder uddannelsesinstitutionen ombedømmelse eller omprøve.

Tilbuddet gælder for alle de eksaminander, hvis prøve lider af samme fejl og mangler.

Ved fejl og mangler af særlig grov karakter kan uddannelsesinstitutionen træffe afgørelse om at annullere allerede afholdt prøve og foranstalte en omprøve.

K) Bedømmelse af den studerendes formulerings- og staveevne jf. § 33, stk. 2.

Ved bedømmelsen af eksamenspræstationen i afgangsprøvet skal der lægges vægt på eksaminandens formulerings- og staveevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk.

Det kan påvirke karakterfastsættelsen med én karakter i såvel opad- som nedadgående retning. Institutionen kan dispensere herfra for eksaminander, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse (jf. § 17)

L) Klage og anke, jf. kapitel 10.

Klage

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af eksaminanden til uddannelsesinstitutionen.

Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven

er bekendtgjort på sædvanlig måde. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Til brug for klagesagen skal eksaminanden efter anmodning have udleveret en kopi af den stillede opgave og ved prøver med skriftlig besvarelse tillige kopi af egen opgavebesvarelse.

Eksaminanden kan fortsætte uddannelsen under klagesagens behandling bortset fra, hvor andet er fastsat i bekendtgørelse eller i henhold til bekendtgørelse.

Klagen kan vedrøre

- 1) eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- 2) prøveforløbet
- 3) bedømmelsen

Uddannelsesinstitutionen forelægger straks klagen for bedømmerne, der har en frist på normalt 2 uger til at afgive en udtalelse.

Bedømmerne skal udtale sig om de faglige spørgsmål i klagen.

Klageren skal have mulighed for at kommentere udtalelserne inden for en frist af normalt 1 uge.

Uddannelsesinstitutionen afgør klagen på grundlag af bedømmernes faglige udtalelser og klagerens kommentarer til udtalelserne.

Afgørelsen, der skal være skriftlig og begrundet, kan være:

- 1) tilbud om ny bedømmelse (ombedømmelse), dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) tilbud om ny prøve (omprøve)
- 3) at klageren ikke får medhold i klagen

Kun når bedømmerne er enige om det, kan uddannelsesinstitutionens afgørelse gå ud på, at klageren ikke får medhold.

Uddannelsesinstitutionen skal straks give klageren og bedømmerne meddelelse om afgørelsen. Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Accept af tilbud om ombedømmelse eller omprøve skal ske senest 2 uger efter meddelelse om, at afgørelsen er afgivet. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt.

Er bevis udstedt, skal uddannelsesinstitutionen inddrage beviset, indtil bedømmelsen foreligger og eventuelt udstede et nyt bevis.

Til ombedømmelse og omprøve udpeges nye bedømmere. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmers udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt institutionens afgørelse.

Bedømmerne meddeler uddannelsesinstitutionen resultatet af ombedømmelse vedlagt en skriftlig begrundelse.

Uddannelsesinstitutionen giver klageren meddelelse om bedømmelsen og begrundelsen for bedømmelsen.

Omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Anke af afgørelse

Klageren kan indbringe uddannelsesinstitutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et af institutionen nedsat ankenævn, der træffer afgørelse. Klageren indgiver anken til uddannelsesinstitutionen.

Anken skal være skriftlig og begrundet.

Anken skal indgives senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med uddannelsesinstitutionens afgørelse. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Uddannelsesinstitutionen nedsætter i samarbejde med censorformandskabet et ankenævn hurtigst muligt efter indgivelse af en anke.

Der kan nedsættes permanente ankenævn. Nævnet består af to beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet.

Ankenævnets virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt. Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for institutionens afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnets afgørelse, der skal være skriftlig og begrundet, kan være tilbud om ombedømmelse ved nye bedømmere, dog ikke ved mundtlige prøver

- 1) tilbud om omprøve ved nye bedømmere
- 2) at klageren ikke får medhold i anken

Ankenævnets afgørelse meddeles uddannelsesinstitutionen snarest muligt og ved vintereksamen senest 2 måneder og ved sommereksamen senest 3 måneder efter, at anken er indgivet til institutionen.

Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal uddannelsesinstitutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet.

Uddannelsesinstitutionen giver hurtigst muligt klageren meddelelse om og bedømmerne kopi af afgørelsen.

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.